

No sé si vull aquest tractament

JORDI CASTELLET I SALA

649 284 074

Teòleg, escriptor, professor i conferenciant

Prop dels vuitanta, a la Consol li van diagnosticar un quist al cap. Era benigne; feia anys que en tenia símptomes, però ara, havent passat per tantes proves, el podien localitzar i mirar de reduir amb quimioteràpia. Amb tot, la Consol es va estar més de sis mesos a l'hospital, anant de

metge en metge i llençant per la borda la vida. Proves, tractaments, viatges, rehabilitació, medicines, per acabar repetint-ho tot, una i altra vegada. Mentrestant, s'havia absentat del poble durant tot aquest temps, havia perdut el lligam amb les persones més properes i deixat de banda els seus costums. Oi més, el tractament bioquímic la va acabar limitant, retornant-la als brots anteriors de paràlisi i epilèpsia. La química li va llevar la poca salut que li restava i, massa ràpid, va finir els seus dies en aquest món.

Recents casos de persones properes i estimades demostren que els metges influeixen molt i massa en les decisions dels pacients, àdhuc quan es tracta de persones preparades i formades. Cal tenir molt present que la darrera decisió ha de romandre en el cor del pacient sofrent, perquè calibri el que té per davant i si li valdrà realment la pena.

Ens cal reconèixer la fragilitat de la pròpia vida. En realitat, tots tenim límits, infranquejables i inevitables: físics, de salut, de capacitats o possibilitats. Però no es tracta d'una qüestió negativa, sinó d'una condició de possibilitat: és a partir de la pròpia veritat que un pot viure la seva vida amb plenitud i llibertat. Certament, Déu vol que visqui el millor possible, malgrat la creu que em toqui carregar. Jesús mateix ha dit que «ha vingut al món perquè tinguem vida a desdir» (Jn 3,16).

Hauré d'estar molt atent al propi estat físic, mental, espiritual, que em parlen de quina és la voluntat divina per a mi, en el meu present i el meu futur. La vida no s'acaba en aquest món, sinó que tenim les portes obertes de l'eternitat, gràcies a la fe que ens brolla del cor. Per tant, res no serà del tot definitiu, malgrat que no sapiguem massa cap on anem amb precisió. Estem massa acostumats que els metges disposin, perquè creiem que en saben, però tampoc no ho saben tot. Deia el meu avi que val més sentència de metge que no de jutge, perquè és l'única que segur que es compleix. Els metges no permetran que es pateixi massa, però cadascú haurà de lidiar amb la seva vida i les seves decisions.

Arribat el moment d'un diagnòstic dur i d'haver de prendre una decisió valenta, cal ben valorar-ho des de tots els punts de vista, no fos cas que, volent

guanyar una mica, s'acabi perdent tot. Val la pena aguantar tractaments duríssims que, potser, s'enduen la poca salut que em resta? Compensen els daltabaixos provocats per les medecines, si m'acaben traient la vida? El millor és enemic del bo! Potser és bo conviure amb alguna xacra, abans

que llençar la mica de salut que encara em queda, en nom d'una situació que potser ni arriba. El risc serà que m'adormin en aquest món, per a despertar-me sobtadament a l'altre barri!

Als advocats i als metges tot els va bé, perquè ja han cobrat, perquè s'han cobert les espatlles quan hom signa tots aquells papers. És corrent sentir: «el judici ha anat bé, però vostè haurà de pagar» o potser «vostè ha perdut, podem recórrer, és a dir, gastar-nos més temps i diners». Situacions semblants en el cas dels metges, quan exclamen, mal va!: «l'operació ha anat bé, però el pacient no l'ha aguantada.» Potser valia més la pena no sofrir l'operació i viure una mica més, ni que fos amb assistència o alguna incomoditat.

Caldria demanar-se per què l'administració no anima les famílies a mantenir les persones grans a casa seva i, en canvi, les empeny cap a les residències, fora del poble, quan és un servei molt més car i fred, que desconnecta la gent del seu entorn? No a la medicalització, la vida és per viure-la i no per sobreviure-la! Sempre serà més preferible viure la recta final de la meua vida envoltat de les persones que estimo i que m'estimen, a casa i al poble on he viscut tota la vida. Per què no puc acabar els meus dies a casa meua? Ni que sigui amb dificultats o defectes. Les persones som així: ens fem grans, vells, malalts, defectuosos, emmalaltim; no és cap vergonya. Per què hem de creure que només valen els cossos joves, forts, bells, bonics, perfectes. El meu cos no és així; la meua vida no ha estat mai així. A qui volem enganyar?

I encara, ¿per què han de traslladar el meu cos difunt fora del poble, quan podria estar tranquil·lament a casa meua per a la vetlla, perquè tothom del barri em pogués visitar, pensant especialment en la gent gran, sense haver de dependre de transports antiecològics, aparcaments plens, horaris d'oficina i afers de negocis tan lucratiu? I, més concretament, per què el meu poble, el meu barri, no té una sala de vetlla per als difunts, que permetés a tothom de fer la visita d'aquells que se'n van i ens esperen a l'altra riba?